

„Soča“ izhaja vsak potok in velja po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poclanicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrato:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh krou“, na starom trgu in v nenski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi in naročnina naj se pošlje opravištvu „Soče“ Via Seminario št. 10

Rekopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalec in drugim nepremožnim se naročnina zaiža, ako se oglase pri opravištvu.

NAŠI ROKODELCI.

Spisal dr. Franc Oblak.

Sploh je priznano, da delo je vir pravega bogastva v človeškem društvu. Kakor različni so načini, po kateri se delo izvršuje, kakor različne so tudi reči, na katerih se kaže plod človeškega dela, tako različni so tudi stanovi človeškega društva: tukaj z znojem v obrazu kopljo poljedelci po zemlji in napravljajo dolge razore; tam se trudi rokodelci, da bi naredil za človeka potrebno in pripravno reč; spet tam vidiš učitelja, ki se trudi, da bi trdoglavim in trmastim paglavcem vbijal v pamet prve pojmove vede; tam sedi za mizo zdravnik in dalje odvetnik ter misli, prvi kako bi zdravil na telesu bolnega človeka in drugi, kako bi prisilil hudomušnega zlobneža, da bi priznal razžaljeno pravico svojega bližnjega in popravil storjeno škodo; dalje naletiš na vestnega sodnika, ki služi nepristranski pravici; umetniki, možje znanstva, duhovniki in veliko drugih stanov (ne izjemljem vojaštva) se trudijo, da bi osrečevali človeško društvo, ki se vsem tem stanovom skazuje bolj ali manj hvaležno. Vendar pa se nahajajo med raznimi stanovi velike razlike, in te razlike milejše napravljati ali vsaj ne dovoliti, da bi se poostriale, je dolžnost države.

Kakor ima država pravico, koja se ne daja oporekati, da se onako prizna njena veljava povsod tam, kamor segajo njene meje, prav onako ima tudi dolžnost, da zjednači vsaj razmere enakih stanov po raznih svojih deželah.

Koliko greši glede tega neprevidnost, koliko različne razmere, koliko posamezne neprimerne pravice, koliko nesposobne osebe, to vprašanje javno razpravljati, ni varno, ker s tem bi prišel človek v nevarčen položaj, marsikaj in marsikterega oastro grajati, — in nasledek bi bil kvarljiv stvar.

Prav tukaj imam v mislih naš rokodelski stan.

Res je sicer, da zgodovinski dogodjaji so prav pri nas bili jako protivni večemu razvoju tako imenovanega srednjega stanu, katerega člen so v prvi vrsti rokodelci; res je tudi, da prav ti dogodjaji so

pripravljali naše krajane za nezmišl, da se v društvenem obziru vsled naravnih pravil naša ljudstva (v državnem zboru tako imenovani „južni deželani“) ne dajo zjednačiti s severnimi deželani naše države; res je pa tudi, da se pri nas prav med rokodelskim stanom čuti vedno večja potreba, da višje moči, kakor jih morejo kazati posamezniki, mogočno izkličejo na dan in vredijo naš rokodelski stan tako, da ne bo mogel vsak premožen sušmar s pomočjo kake kupčijske zbornice, ki ne zastopa rokodelskih interesov, (stan rokodelcev in stan kupcev imata včasih prav nasprotno interese) segal z dobičkarstvo roko med rokodelca mojstra, med rokodelca pomagajca in med konsumenta in tako polnil lastni nenasitljivi žep.

Premembe, katere namerava obrtniška postava najnovejše izdaje, se pri nas niso še uresničile in se menda ne bodo še dolgo začele izvrševati. Nočem trditi, da je slaba volja kriva temu zakasjenju, ne morem misliti, da bi nezmožnost ali lenoba poklicanih meči nasprotje delala nameram sedanjega ministerstva, ali to pa moram omeniti, da ovire, ki so se delale pokovski zadrugi v Trstu, izzivljajo od naših rokodelcev krepkejšo stanovske zavednosti in delalnosti.

O c. k. poštni hranilnici.

Kdor nič nima, nič hrepenenja nima, da bi kaj imel in vse, kar slučajno dobi, tudi slučajno zapravi, češ, drugega nimam nego to, vžijem še to, in res, tako vžije dan na dan vse sproti, da ni nikoli goldinarja gospodar. Zato marsikdo nima nič, dasi mnogo dobiva. Zlata resnica je, da nikdo nima toliko, da ne bi mogel porabiti — kdor hoče kaj imeti, mora si le prihraniti; pa tudi ga ni, ki bi imel tako malo, da ne bi mogel nič prihraniti. Kdor si po krajevarji prihrani 5 kr. hrepeni po desetici, in kmalu si tudi to prihrani; potem pa hrepeni po dvajsetici in dalje po goldinarji itd. Kdor je tako srečen, da se na to prihranilo pot ali stran nagne, ta si gotovo lahko pridobi premoženja, ker dandanes še dninar dobiva več denara, nego ga je nekdanj dobival posestnik ali cesarski služabnik. Vse je odvisno od tega, kako kdo dobljeno uporablja, da se zna izogibati poželjivosti in

zapravljivosti, koji dandanes človeško blagostanje strašno spodjedati.

Naša vlada je ustanovila močro napravo, poštno hranilnico, da bi ljudstvo napeljala k prihranjevanju. Ker naše ljudstvo še malo ve o poštnih hranilnicah in se jih premalo poslužuje, ponatisnemo o njih iz „Slov. Gospodarja“ sledeče:

Okoli 100 let je, kar so na Angleškem sprožili misel, naj bi se po posameznih poštah ustanovile hranilnice. To pa zavolje tega, naj bi ljudstvo dobilo priložnost za varčevanje, ker še jo drugih hranilnic bilo skoro toliko, kakor nič. Sprožena misel se je izvršila leta 1861; kratko so Angleži dobili zavod, ki so ga krstili z imenom poštna hranilnica.

Nova vstanova je dobro prospevala, vsled tega so na isto začeli misliti človekoljubi tudi po drugih državah. N. pr. na Taljanskem je poštna hranilnica začela poslovati leta 1876, na Francoskem 1882. Pri nas v Avstriji bile so v tem obziru podobne razmere: prvo hranilnico so na Dunaji osnovali leta 1819, drugo 1820 v Ljubljani, tretjo 1822 v Innsbuku na Tirolskem, potem 1825 v Gradcu in v Pragi in leta 1854 je vseh hranilnic bilo še samo 11. Do 1882 je število istih narastlo do 345.

Hranilnice in posojilnice so pa večini ljudstva z dežele precej težko pristopne. Iste se namreč nabajajo dozdanj pravilno: še samo po mestih in trgih, za deželana dokaj oddaljenih, a za male zneske, ki bi se lahko za nekoliko časa založili v hranilnici, za to se ne spleča hoditi daleč. Tem nedostatkom se je v okom prišlo s c. k. poštno hranilnico. Dotično postavo, ki so jo gospodje poslanci bili v državnem zboru sklenili, je svetli cesar odobril z lastnoročnim podpisom dne 28. maja 1882. In sedaj hranilnico imajo skoro v vsakej večeji fari, če je le tam pošta. Dandanes se namreč denar za varčevanje pobira po cesarstvu pri vsakej pošti. Kar se po posameznih poštah nabiralnicah skupi, to se vselej sledečega dne o nabraner znesku račun pošlje na Dunaj, kjer se nahaja vodstvo c. k. poštno-hranilnični urad, ki vso zadevo vodi, a spada pod oblast ministra za trgovino.

Poštna hranilnica je začela delovati dne 12. januarja 1883. Nedavno je torej nastopila, šesto leto svojega poslovanja.

LISTEK.

NESEM VAM NOVICE...

(Božična pravljica; češki napisal I. L. Hrdina; posl. Vlastimil.)

(Dalje.)

Po večerji pozove Tatar Blaža, naj mu poda jedno jabelko izmed onih, ktera so naravnana na mahu mej oknom.

„In ti, žena, podaj mi nož — bodem li, moral v bodočem letu zopet poslati kacega na oni svet.“

Vzel je nož in razkrojil jabelko počez —

„Le poglejte, prvič je letos po dvajsetih letih, da se „zvezda“ mi kaže v jabelku. Preje je bil vsakokrat „križ“, in tudi vsako leto je kdo v gajih izdihnil. A letos zvezda! Pozor tedaj! Sam bi uže rad, da bi mi do smrti ne bilo več treba v slauske gaje. Nikakor ni sladak čut, imeti v roci tresočega se obsojenca. Torej poglej, zvezda!“

„A meci se je pokazal križ, — glejte!“ pravi Blaž ter kaže razkrojeno jabelko.

Tatar premišljujoč pogleda na jabelko — hm! Potem obrne oči na Blaža.

„Jaz mislim, mladenič, da bi tudi ti to uže izvršil. Bil si z menoj trikrat v gajih, — veš, kako se ovija zvrica?“

„Pustita take pogovore,“ reče Tatarka, „vi dva bi z jabelka prišla brž, Bog vé, kam. Ti si še zdrav i močen in preden izročiš urad svoj Blažu, poteče še mnogo vode. Tega jaz niti ne dočakam. Govorita o tem drugem, danes na takšen praznik.“

Obrnila sta tedaj pogovor, pojedla vsak svoje

jabelko, in Tatar je začel praviti o vojski. Bil je šestnajst let pri oklopnikih — tak uže vé kaj povedati. Pripovedoval je mnogo o tem in, ko je pravil o bitvi pri Slavkovem, kakó so stali tamj češki oklopniki z rusko vojsko proti Napoleonu, kakó so tam stali na zamrzlem ribniku, kakó so se Rusi vdrli skozi led v vodo, in jih je večina poginila, umolknil je Tatar hkratu i šel k oknu. Molčé je poslušal.

„Poglejmo, kakó beži čas!“ pravi, vračujoč se k mizi, in pogleda na uro; v Slanem zvoní k polnočnej maši. No, čas je, da se napravim.“

„Pojdete k polnočnej maši, oče?“ vpraša Blaž.

„Ti si bil vlni, a jaz pojdem letos. Oba ne moreva iti, mati bi se tu sama bala. Posteljita si in pojđita spat.“

„Ne, jaz bodem še nekaj časa sedela,“ reče Tatarka i privrže še nekaj drv v peč.

„Kakor hočeš!“

In Tatar zavil so je v kožuh, obul visoke čevlje, pokrill se z medvedovko in odšel. Mora se preskrbeti, to veste — saj je stal mej celo polnočno mašo pred cerkvijo v zametu in mrazu. Toda to je bila Sodoma, ko je prišel iz poslopja. Topoli so je čali in škripali pod močnim pihom razsajajoče burje, sneg se je vsipal kakor razbrzdau, peti so bile zasute ž njim, in tema, da bi jo lahko rezal. Tatar se je hotel v gozdiču uže vrniti, a ko je prišel do semkaj, uže dospé tudi do Slanega.

„Oča trpi!“ rekel je Blaž, ko jim je burja stresala okna, kakor bi silila v gorko sobo rabeljnovu.

„A nikdo ga ne odvrne. Nu, ni tako dalač, spati ne moreva, počakajva ga, da se vrne.“

In Tatarka je odprla škrinjjo, vzela ven molit-

venik in začela se svojim zvonceim glasom peti „Nesem vam novice —“

Blaž prisede k materi, nagne se k molitveniku in zraven tiho poje.

To pesen prepeva morebiti v tem trenutku celi svet.

A komaj izpojeta nekaj vrstic, ko nekdo naglo na okno potrka. Tatarka zapre prestrašena molitvenih, Blaž pak priskoči k oknu.

„Kdo je?“

„Odprite!“

Blaž steče v vežo ter odrine zapah. Duri se odpró navalu vetrovem in droben sneg se mu vsuje v obraz. Na pragu stala je skrčena postava, v sneg zavita.

„Kdo ste?“

„Haha, Blažek me ne pozna, — — mestni sodnijski sluga Ponca sem.“

„Pojdite dalje i povejte, kaj nesete.“

Blaž odpre sobina vrata in pokliče Ponca. Kar iz njega šel je mraz; kakor biga bil kdo v sneg zavil. „Verujem, poje te tu na toplem „Nesem vam novice . . .“, i jaz vam tudi prinašam novico.“

„Kakovo?“

„Da bi Tatar takoj šel z menoj.“

„Ni ga doma.“

„Pa moraš iti ti, Blaž. Saj se bodeš tako kdaj s tem pečal, če oče umrje, poskusi prej.“

„Toda jaz vendar —“

„Nikakovega „toda“ niti „vendar“, i pripravi se in pojdi. Tu imaš ukaz gospoda glavarja in to veš, da bi ne bil prišel v tem pasjem vremenu sem, če bi se dalo počakati do jutra. Vzemi tedaj vrstico in pojdi, čakajo te v gajih sè svetilnico.“

Vsaki vložnik, t. j. človek, kateri denar vložil, dobi pri prvokratnem vlaganju posebno knjižico, in sicer brezplačno. Do decembra minolega leta je postava zahtevala, da si smel vlagati le takšne zneske, ki so se dali deliti s 50, n. pr. 50 kr., 1 gl. 50 kr., 2 gl., 2 gl. 50 kr. in podobno naprej. V tem obziru je državni zbor lani postavil preneseni tako, da se sme vložiti vsaki 50 krajcarjev presegaajoči znesek, postavim: 56 kr., ali 2 gl. 18 kr. itd. Tako predelano postavo je cesar potrdil dne 19. novembra 1887. — Lahko se vlagajo tudi majhni zneski po 5 kr., ali v ta namen se rabijo takozvane poštne-hranilnične karte. To prav toplo priporočamo v zlasti za rabo otrokom, šolarjem, rokodelskim in raznim drugim učencem.

Obresti za vloženi denar daja hranilnica na leto po 3 kr. od vsakih 100 kr. Na prvi pogled se to dozdeva malo, toda premisliti je treba, da nam je hranilnica takorekoč pri roki ter si gledé vlaganja in izvedenja približno posebne pote in z njimi združene stroške. Na Angliškem za 100 gl. dajajo obresti samo 2 gl. 50 kr., na Francoskem 3 gl., na Belgijskem 3 gl., na Taljanskem 3 gl. 50 kr., na Ogerskem 3 gl. 60 kr., na Švedskem 3 gl. 6 kr., torej povsod poštne hranilnice daja manjše obresti, kakor je pri drugih denarstvenih zavodih navada. — Po prejšnji postavi se je vloženi denar obrestoval od tistega dneva, ko so znesek na Dunaji zapisali v glavno knjigo, sedaj pa se obresti začnejo nabirati 1. in 16. dne v mesecu. Če si, recimo, dne 18. januarja vložil 20 gl., bo ta znesek začel obresti nositi še le od dne 1. februarja. To je druga prememba. Sicer je ostalo vse pri starem tako, kakor je obširno brati v poduku, ki je priložen vsakej poštne-hranilnične knjižici. Le bogati trgovci in drugi denarstveni barantači, kateri se poslužujejo tako imenovanega nakazničnega in čekovnega prometa, oni dobivajo samo po 2 odstotka obresti.

Vložnik ima pravico vsaki čas zahtevati, da mu se vrne ves shranjeni znesek ali le nekoliko. Toda priporočati je, naj vsaj 1 gl. ostane v hranilnici, v sili zadostuje tudi le nekoliko krajcarjev. Pri izdavanju vsake knjižice je namreč precej pisarje in če se izvzame ves denar z obrestmi vred, mora se knjižica zavrči, a pri novem vlaganju se potem zopet morajo po dvakrat zapisovati gledé osebe vložnikove vsi podatki, ki so bili tudi dvakrat popisani pri izdajanju prejšnje in že po nepotrebnem zavržene vlozne knjižice. Odpoveduje se na listu, ki se iztrga iz odpovedne knjižice. Poštni služabnik sme odpovedani znesek izplačati samo, kadar je za to dospelo potrebno naročilo z Dunaja. Po naših krajih je čakati redoma do tretjega ali štrtega dne. Po nekaterih živahnih poštah se pač lahko do 20 gl. dobi brez vsakega čakanja.

Po cesarstvu je nekaj čez 4000 pošt, med njimi bilo je okoli 1500, ki so imele pravico male zneske hitro izplačevati. Zdej je drugače. Dne 31. januarja 1888 je namreč gospod minister odredil, da so isto pravico dobile tudi vse ostale pošte, in sicer od dne 15. februarja letos začenši. V tem slučaju mora vložnik uradniku dati napisano odpoved, potem ali poslednje „prejemno potrdilo“, ki ga je vložnik dobil, ako je zadnjič „po kratkem potu“ denar vzdignil; seboj se mora prineseti tudi vlozna knjižica. Denar se ne izplačuje nikomur drugemu, kakor jedino le

tistej osebi, ki je podpisana v vloznej knjižici in na odpovednem lističu, to je: vložnik sam ima pravico do svojega denarja, on mora na pošto priti osebno, sme pa tudi koga drugega pismeno pooblastiti.

Minolega leta 1887 se je v poštne hranilnice 4,827,174 krat vložilo denarja za 625,457,347 goldinarjev 52 kr., a vrnilo 1,569,331krat v skupnem znesku 625,916,880 gl. 6 kr. Od 12. januarja 1883, ko je hranilnica začela poslovati, pa do zadnjega dne decembra preteklega leta so na Dunaji v glavno knjigo zapisali, da se je v omenjenem času vsega skupaj vložilo 14,467,012krat v znesku 1,463,003,394 gl. 81 kr., vrnilo pa 4,374,040krat za 1,423,234,479 gl. 71 kr. V hranilnici je torej preostalo blizo 40 milijonov goldinarjev, namreč čistih 39,768,915 fl. 10 kr. V dobi petero let so izdali 914,717 vloznic knjižic, izplačali pa 317,009, sedaj še jih je 597,708 med ljudstvom. A to je itak znano, da j. den vložnik sme za svojo osebo imeti samo jedno jedino vlož o knjižico, na katero more donar vlagati in izjemati po vseh avstrijskih poštah, katera mu je pač najbolj pri roki.

Vsi stroški, kar jih ima poštne hranilnice prikrivajo so z lastnimi dohodki, a kar preostaja, to se odstopi državni blagajnici za njene potrebe.

Sklepoma še dostavljamo priatno željo, naj bi se po Slovenskem povsod ravnali po vodilu: „Moli, delaj in varuj!“ ter naj ne bode huše, ki bi ne bila v zvezi s c. kr. poštne hranilnice. Mrva k mrvi, pogaća; kamen k kamuu, palača.

Dopisi.

Podgora, 21. februarja. — Ne davno smo v časnikih čitali, da se je v prvih devotih mescih 1887. l. za 5525 gl. več tabaka pokadilo nego v isti dobi 1886 leta. Za smodke, cigarete in tobak, pravijo da znašajo dohodki skupaj 57.256.101 gl. na leto. Marsikateremu se to število preveliko zdi; če premisli, da sedaj že vsak mlekosesec kadi, pa že lahko vjame, da tem številkam ker mnogo pripomorejo ti mlečnjaki z onimi krajcarji, ki jih staršem izmaknejo ali kakor si bodi dobe. Prepogosto se tudi dogaja, da stariši otrokom dovoljujejo ta strup kaditi, da vidijo, kako ponosno njihov sin koraka držoč smodko med mlečnimi zobi. Zapazi se pa, da ravno taki v cerkvi med službo božjo molijo, ker nimajo niti molitvene knjige, da bi se sami zamotili in druge poleg sebe v miru pustili. Pri takih dozoruje sad, kakoršnega, žali Bog, moramo okušati pri — že veste kaj mislim reči. Stariši, pazite, da odredite svojo otroke v pravi krščanski veri in v domoljubji! Skrbite, da so bodo Vaši sinčki, dokončavi domačo šolo, obnašali tako, kakor se spodobi; kupite jim molitvene bukve, ne tabaka! da bodo v cerkvi brali in molili; upišito jih v družbo sv. Mohora. Omenim pa še drugo napako. (Pa ne, da bi kdo mislil, da to zadeva le Podgora, od koder je ta dopis.) Mnogo staršev pusti svojim otrokom, da hodijo po hišah soldov beračič; otroci dobijo solde in si za nje kupijo, kar se zmislijo, tudi smodke, žveplenk itd. Za ubožno družine bi bilo treba priskrbeti, da bi imele kaj jesti in ne bi gonile otrok beračit po hišah. Kolikrat slišimo v cerkvi našega častitega duhovna milostno klicati, nagovarjati in prositi stariše in gospodarje, naj vendar pazijo, kako njihovi otroci rabijo svojo zlato mladost. Ali, žali Bog, pri tolikem njegovem trudu se še nahajajo brusčiči jeziki. Morebiti o priložnosti kaj več o tem. O. I. K.

Iz Renč, 21. febr. — Draga „Soča“! zaman iščem v tvojih predalnih dopisov iz Renč. Koliko vode je že steklo čez jez, odkar si bila prinesla par besed iz peresa gospoda, ki ga danes ni več v Renčah; šibal je naše dekleta, ki hodijo iskat zaslužka v blaženo Aleksandrijo, v Egipt. Res jih je tudi iz naše vasi primeroma mnogo ondod, a več jih je iz sosednjih vasi, n. pr. iz Gradišča, Bilj in drugih. Bilje, ako se ne motim, imajo skoro celo naselbino ondod; kajti njih število je čez 100. Počele so pohajati tjakaj pred kacimi 18. leti. Ker je navadno vsaka v precej kratkem času prišla s kaj lepo svoto rumenjakov nazaj, naučilo je to še druge tako, da je Egipt dandanes za nje obljubljena dežela. Sicer pa mnogim res ne ostaja druzega, kajti poročje se kar „tje v en dan“ — jaz nič, ti nič! pojdem pa za „bajo“ v Aleksandrijo! Istina, v par letih prihrani si par stotakov, vrne se domov; blagostanje je dosti zboljšano. Mnogim družinam gre danes bolje; mnogo hiš je popravljenih, mnogo hiš v boljšem stanu. Še celo cerkev ima se njim za marsikaj zahvaliti; pred leti zložile so za lepo „kločo“, za sliko Mater Božje Lourdske i. dr. reči. Krivica bi se jim torej godila, ko bi jih človek hotel grajati — rekje bi nam lahko: bolje nego v Ameriko, in prav bi imele. Iz Amerike imamo jako slaba poročila. Tam zapravijo, kar imajo, ter se vrnejo ubožčki nazaj — brez denarja, brez strehe. V Ameriko torej ne; in hvala Bogu, ni si še nihče naših vaščanov umislil iskati tam sreče. Tedaj — naj bi jim svetovali v Alek-

sandrijo? Ne — ker, da si se navidezno blagostanje nekterih zboljša — trpi pri tem občna korist. Kdo nadzoruje v daljini te mlade dekleta — ženske? Kdo trpi, ako jedna teh tam zboli (kar se je že zgodilo)? Trpi torej vsled tega — naravnost — občna in tudi domači rokodelci — kajti kdo ima dobiček od njih truda, ako so po toliko let zunaj? —

„Naravnost“ trpi — mladoletnost potrebuje nadzorstva. Mlade ženske izročajo svoje otroke drugim v izrejo. Mož se prerad privadi lahkem življenju — saj dela žena! Pokazalo se je to že večkrat. Oba se vsled tega boljsemu privadita, odvadit se delu in živita bolj na lahkem, dokler je še kaj v blagajnici; potem pa jima ne ostaja druzega, nego „obljubljena dežela“. Sicer velja tudi tukaj — kar temu koristi, druzemu škodi! Bodočnost bode pokazala, koliko je Aleksandrija koristila. Gotovo dobro bi občna storila, ko bi to izseljevanje kako omejila, ter s tem lastno in občno korist varovala.

V tem oziru naj bi kaj ukrenile tudi druge občine, kajti ženski spol prerad išče zakladov v Aleksandriji. Iščejo si pa zaslužka po svota tudi možiki. Poleg kmetov je zidarjev največ v Renčah; okolo 400. Najmanj 2/3 jih gre deloma v Bosno, Hercegovino, Kranjsko in Štajersko vsako leto početkom meseca marca ter ostanejo tam do „božiča“; torej po 9 mesecev. Na ta način prislužijo, kolikor treba, da si vzdržujejo družino doma in prihranijo toliko, da čez zimo (ko ni zaslužka) tudi sami proživé. Koliko imajo pa ostali vaščani in sploh občina od tega koristi? — Smelo rečem, da nikake, marveč škodo; kajti ako kdo teh zboli, pride občini na ramo; kmetovalcu pomanjkuje delavcev; rokodelci: čevljarji, krojači in drugi pa imajo tudi ško-lo, ker med časom, ko je nad 400 ljudi iz vasi, lahko roke križem drže.

Tudi tukaj je dvomiti o pravem razvijanju naravnosti nekterih mlajših zidarjev; kajti komaj 15, 16 let stari, so že prosti. Gotovo bi tudi tukaj bilo uместno, da bi občinsko starešinstvo potrebno ukrenilo, ter se vsaj zavarovalo za slučaj, ko bi kater dotičnih tam zbolel. Kaj naj bi torej županstvo glede tega ukrenilo? Zidarji in drugi pohajevalci na ptuje naj osnujejo društvo, oziroma društveno blagajnico, v katero naj uveljavijo novcev na mesec plačevajo — ter tako občini pomagajo za-se k slučaju neposobno ti za delo, kajti zidar je v velikej novarnosti; pa le naj mu kamen na prst in mu ga le malo pokveči, dosti je, da nosi roko teden dni bolno. Ako pa ne kaže tako društvo osnovati, dela naj županstvo na to, da se vsak v že ustanovljeno društvo vpišejo — predno sme iti iz občine dolat. Županstvo je bilo sicer že vpeljalo, da se je moral vsak vpisati v „slov. bralno in podporno društvo“ v Gorici, ako je hotel oditi od doma delati, a sedaj je to opustilo: iz kačega vzroka ni ni znano. Ako mu je moči to obnoviti in dovesti, koristilo bode s tem gotovo celej občini; koristilo tudi potrebnemu „slov. bralnemu in podpornemu društvu.“ X.

Z dolnjega Krasa, 12. febr. — (Reva vrla rev.) Vse toži reva in „mizoriji“, vse tuguje zaradi slabe letine. In, da je, kakor z malo izjemo po vsem Krasu, tudi po dolnjem revščina velika, zlasti letos, je obče znano. Toda pri vsej „mizoriji“, da ne rečem lakoti, napravljajo se vendarle veselice, zdej tu zdej tam. Nori se in pleše, kakor bi šlo za stavo. Zdi se, da so se ljudje kar s pametjo skregali! — Za Opatjemselo sledila je z „balom“ Kostanjevica. In občni-ki može? Kaj pa ti pravijo k temu? Kaj pa ti delajo? Spijo li spanje pravičnih? Oh! ne, ne! z levico podpisujejo prošnjo za „palento“, z desnico pa prošnjo za „gran ballo“. S tem hočejo pokazati javno pred svotom in zlasti pred visoko vlado in pred vis. dež. odborom, koja namerjata podpore deliti tjo in sem zaradi slabe letine, da njih občna še ni tako potrebna, da je še dosti bogata, da more napravljati še pleše, za katere gre 200 300 gl. To ti je modrost in previdnost!

Tudi Kraševce.

Bovec, 21. febr. — Tukaj vže pet dni silno sneži. Na Predelu in tamošnji okolici je nad 2 metra debel sneg. To je dobra letina za tamošnje prebivalce, ker imajo pri kudanji snega zaslužek. Naj torej le sneži, dokler je čas za to. Pošta s Koroškega vže osem dni izostaja in bode gotovo še dalje izostajati morala. V januarju in polovici februarja imeli smo prekrasno, lepo vreme, a v drugi polovici februarja pa se je zima prav posebno ponesla. Pač: februar, pieš di dut! Sicer pa bolje sedaj nego pozneje, kar bi ubogi kmetovalec zlo čutil. V.

Iz Ljubljane, 18. febr. (Izv. dop.) Veliko govorenja dela pri nas na Kranjskem podpisovanje peticij za versko šolo. Nekateri bolj goreči duhovniki so v posebnih pridigah navduševali može, da naj se pridejo do zadnjega vsi podpisati v župni dom; drugi nabirajo podpise po hišah, večina jih je pa, ki sicer tudi iščejo podpisov, toda z opravičeno bojaznijo v srcu, da zna postati novi šolski zakon za nas Slovence na videz sladek, v resnici pa zelo grenak sad,

„Kdo?“
„Nu, dva vojaka iz slanske posadke, jeden gospod sodnijski in potem ona ...“

„Torej ženska?“
„Da, in kaže se, da še mlada. Človek bi niti ne veroyal, jeli megoče, da je umorila častnika ...“

„Častnika je umorila?“
„Sevéda, zgodilo se je zvečer za samostanom na zloničkeje cesti. Srečala sta se bajš, sprla se, in za nekaj časa ležal je častnik krvav v snegu. Izdriljmu je bajš meč in razcepila mu glavo. Sicer ga ni škoda, bil je oni rujavi Madjar, kterega so se naše deklice i gospodje takó bali, ali saj veste — častnik; on ima povsodi prav, i če bi bilo tudi ravnanje njegovo podlo. Ubogo žensko zapri so v vojašnico pri vratih i za nekaj časa so jej povedali, naj se pripravi na pot v gaje. Veste, kakó to naš glavar umeje.“

„A kdo je ta ženska?“
„Takó smo jo i mi vpraševali na potu, a ni odgovorila. Podvizaj se, Blaž, podvizaj, da ti obsojenka v gajih ne zmrzne.“

„Kaka pa je?“
„Niti videl je nisem v obraz, je cela zavita v velik žensk plašč. Gospod glavar je ni niti pred se poklical. Vojni zbor jo je obsodil, glavar je pri večerji podpisal in —“

„A jaz moram vendar vedeti, kdo pojde na vislice!“

„Vprašaj jo tedaj, a vendar pojdi uže!“
Blaž se je napravil, šel v čumato, vzal si nekaj pod suknjo in rekel:

„Takó si zaprite vežo, mati, i če bi se oče preje vrnil nego jaz, povejte mu, kam sem odšel. Veste, kakó sem si vrezal zvečer v jabelku križ?“ —

(Dalje prih.)

Bojé se namreč, da bi znal obveljati sedanji načrt postave, ki prepušča ljudsko šolstvo deželnim zborom, in potem bi po naših sosednjih kronovinah, ki imajo znane večine v deželnih zborih, šola ne postala verska, ampak — zverska. Še bolj se pa bojé te postave, ako bi bila v njej izpuščena določba glede materinega kot učnega jezika. To bi se reklo: Slovincu pustiti truplo, odrezati mu pa glavo in noge. Oj, kako naglo bi bile po sosednjih deželah odpravljene vse slovenske šole! Posebno liberalni Gradec bi nam hitro dal okusiti svoje maščevanje. Prav imajo tedaj slovenski poslanci, ki razun kanonika Kluna niso podpisali predloga v tej obliki, kakor je sedaj, in ako bi zanj glasovali, bi bili rabeljni svojemu narodu.

Res nas zagotavlja „Slovenec“ v 38. številki, da je poslanec Klun od konservativnih nemških poslancev dobil odločno zagotovilo, da bodo sprejeli v zakon primerno določbo, vendar ne razumemo, kako da bi le Klun „vedel pri čem da je“, drugi poslanci pa ne, ako „imajo naši slovenski poslanci med seboj posebno ožjo zvezo, v kateri razpravljajo domače zadeve“. Kako da bi jim poslanec Klun v tako eminentni zadevi ob pravem času ne bil razodel svojih skrivnostij! Znabiti pa naši poslanci vedo, da je pri konservativnih Nemcih obljubiti in storiti preveč, in da bodo ob svojem času znali s primerno pretvezo postaviti nas na cedilo.

K — S, 19. febr. — Akoravno tukaj v tujini, vendar kot pravi Slovenec ne pozabim domovine, in jako me zanimajo vesti iz domačih krajev, katerih posebno v „Soči“ in „Edinosti“ mnogo čitam. Sliši se sicer mnogo žalostnih dogodov, a med temi naloti se vendar vesela novica, ki vsakemu rodoljuba srečo radostno šegeta. In kako bi ne, ko sliši, kako izvratno da rojaki v mili domovini napredujejo, posebno v naši Gorici. Menim, da moral bi tak uspeh, do kakoršnega so dospeli goriški Slovinci pri veselici „bralno-podpornega društva“, vsakoga domorodca k delovanju hrabriti, dokler da naš narod dospje do najviše stopinje one omike, katero bi bil uže lahko dosegel, ako ne bi bil od neusmiljenih tujcev, namreč lahonov i nemškutarjev skozi toliko dolgih let tlačén in poniževan. To je lepo, čestitam; le tako naprej in prišel bodo čas, kjer bodo poginoli tujčev življ na slovenskih tleh.

Po temu vzgledu goriških rodoljubov naj se ravna druga društva po deželi goriški, kjer bilo bi marsikje kaj opomniti. Posebno čudno se mi zdi, da je bilo v V.... cel predpust tako tiho; nijedne veselice, nijednega dopisa — zdelo se mi je, kakor bi vse spalo.

Zakaj imate „bralno pevsko društvo“ — menda, da ga drugi po imenu poznajo? Čudno prašanje; a zadel sem popolnoma. Kaj je temu uzrok, si je lahko misliti — „slovanski greh“. Ako koga prašam, je-li to istina, pritrdil mi bode gotovo. Žalostno je! Zberite moči, ker vam jih ne pomanjkuje, in delujete, kakor ste nekđaj delali in rešeno bode društvo propada.

Politični razgled.

Minister Gautsch je predložil državnemu zboru postavo o vseučilišnih dijaških društvih; hoče jih podrediti akademični oblastnji. Razgovor o tej predlogi bil je v državnem zboru 16. t. m. precej rezek; izročila se je potem šolskemu očesku v pretresovanje.

Zagrebčani imeli so volitve v mestni svet. Vlada in njeni opozicijonci so se hudo pogajali za zmago. Kljub silnemu pritisku vlade, zmagala je v I. in III. razredu opozicija.

Javili smo lani, da ima 57 letni nemški prestolonaslednik nevarno bolezen v grlu in da so mu zdravniki trikrat izrezovali gobe iz grla. Za zimo šel se je zdraviti v St. Remo na Italijansko; a poslednji čas mu je v grlu tako zateklo, da mu je sapo zapiralo in so mu morali sapnik pod oteklino na zvonaj prerezati. Šteti so torej dnevi njegovega življenja. Smrt njegova pa bode tudi na starega cesarja Vilhelma hudo upljaliva. Vsled tega utegnejo v kratkem nastati v Nemčiji znamenite premembe.

Domače in razne vesti.

Premeščen je gospod Avgust Jakopič, c. kr. okraj. sodnik, iz Bolca v Koper (Capodistria). Bolčanom bode gotovo žal potem slovenskem sodniku.

Goriška ljudska posojilnica bo imela prihodnji četrtek 1. marca t. l. ob 11^{1/2} uri predpoludne svoj letni občni zbor v društveni pisarni, v hiši vi-

teza Tonklija, ulice Ascoli št. 1. Rodoljubi društveniki, ki se zanimajo za razvoj tega društva, naj se zberejo v obilnem številu, da bodo slišali poročilo odbora o delovanju društvenem v preteklem letu ter da bodo sklepali o računu, ki jim ga predloži ravnateljstvo. Iz računa, ki ga društvo razpošilja svojim udom, je razvidno, da je posojilnica leta 1887 vrlo napredovala.

„Slov. bralno in podporno društvo“ v Gorici priredi 4. marca zvečer v prostorih goriške čitalnice zopet sijajno besedo, s katero bo praznovalo šesto obletnico svojega ustanovljenja. Ponovi se opereta „Seja mestnega starešinstva“, ki je zadnjič tako splošno dopadla; a vrhu tega pele se bodo še druge skladbe s spremljanjem orkestra in predstavi so tudi igra, katero naznamimo prihodujič, ko objavimo natančni program lepe veselice. Rojake opominjamo, naj se pripravijo zopet na prijeten večer.

J. J. Strossmayerja, škofa dijakovskega, mašniško petdesetletnico bomo slavili tudi v Gorici, kakor so jo slavili v mnogih drugih krajih. Slovenska narodna čitalnica v Gorici priredi v slavo svojemu častnemu udu dne 19. marca, na imendan biskupa Josipa, slavnostno besedo z izbranim, primernim sporedom. Čitalničnemu odboru čestitamo k tej sročni misli ter se nadejamo, da obilna udeležitev občinstva in častna izvršitev programa bo zaslužni sad njegovega hvalevrednega truda.

Vladiki Strossmayerju so o njegovej petdesetletnici 16. t. m. slovanski poslanci državnega zbora poslali brzogovno čestitko, katero so podpisali Dalmatinci, Slovinci, Čehi in Poljaki.

Knjige „Matice slovenske“ za leto 1887 došlo so že davno v Gorico ter je bilo to naznanjeno gospodom društvenikom. Kljub temu še mnogi niso sprejeli svojih knjig, katere obsegajo letos prav lepo vsebino. Zato opozarjamo vsled prošnje še enkrat gospode Matičarje, naj sprejmejo svoje knjige pri čitalničnem čuvaju, g. M. Koršiči, ulice Mercato št. 12, I, kjer so jim izročijo proti plačilu poštnih stroškov v znesku 10 kr. Ob enem sprejema društveni poverjenik dr. A. Gregorič tudi letnino za 1888, katero naj vsakdo plača v prvi polovici leta, da ne zgubi društvene pravice.

Družba sv. Mohora izdá tudi za tekoče leto 1888, kakor druga leta, šest knjig, med njimi znano podučno in izpodbudno knjigo Tomaža Kempčana, ki slove: „Hoja za Kristom“. Svoje rojake opozarjamo na to zadevo radi tega, ker je le malo časa več za vpisovanje, kajti do 5. prihodnjega marca morajo poverjeniki poslati nabrana imena in denar v Celovec. Za goriško mesto prevzel je poverjenišvo, dokler se ne razdeli po župnijah, sedanji kaplan na Placuti, č. g. Fr. Zigon, stanujoč tikoma cerkve v II. nadstropji, kateremu naj se izročuje letnina.

Stritarjevih zbranih spisov izšlo je dozdej za 34 snopičev po 25 kr. in se dobe pri gg. Bambergu in Kleinmeyerji v Ljubljani.

Ministerska naredba z dne 24. septembra m. l. št. 17.600. Naučni minister je ukazal, da se imajo učenke stopajoče v slovenski oddelki učiteljšča v Gorici po posebnej komisiji izprašati iz slovenščine ali hrvaščine.

Prva slovenska stalna učiteljska razstava. Šolstvo drugih narodov napreduje iz raznih uzrokov bolje od slovenskega. Poleg drugih prednosti imajo nemške, česke šole tudi več učil nego slovenske. Po večjih mestih, n. pr. v Gradci in na Dunaji prirejajo celó učitelji cele muzeje učilnih pomočkov ali tako zvane permanentne razstave učil. Jednako učiteljsko razstavo namerava ustanoviti „Pedagogičsko društvo“ v Krškem za slovenske šole in učitelje. Nabiralo bode po naši ožji in širji domovini in v obče pri založnikih po svetu raznovrstnih učil: kajige za šolo in učitelje, karte, slike, kalupe, aparate, prirodine in drugo, vse kar šola rabi in kar šoli koristi. Vse nabrane predmete zbiraló bode „Pedagogičsko društvo“ v Krškem v lepih prostorih ljudske in meščanske učilnice, kjer bodo stalno razstavljani vsem slovenskim učiteljem in šolskim prijateljem na ogled. Došla darovana učna sredstva se bodo razglaševala in opisovala v društveni knjigi, v „Pedagogičkem letniku“, in v šolskih listih: v „Učiteljskem Tovarišu“ in v „Popotniku“. S tem si dovoljujemo torej na to novo važno podjetje opozoriti slovensko občinstvo, osobito učiteljstvo slovensko; založnike šolskega blaga; šolske prijatelje pa prositi, da bi blagovolili brezplačno in franko pošiljati primernih predmetov v „prvo slovensko stalno učiljsko razstavo.“

V Krškem, 16. februarja 1888.

ODBOR

„Pedagogičskega društva.“

Na vseučilišnih avstrijskih je slušateljev v letošnjem zimskem polletju: Na Dunaji 5006, v Pragi na češkem 2278 — na nemškem 1525, v Grad-

ci 1305, v Inomostu 863, v Krakovu 1243, v Levovu 1115, v Černovicah 259. Mimo tega studovalo je na bogoslovskih fakultatah v Solnogradu in Olomuci 324 slušateljev. V visokih šolah tehniških pa je slušateljev: Na Dunaji 632 (lani 752), v Pragi — češ. 344 (lani 367) — nem. 181 (lani 214), v Brnu 129 (lani 128), v Gradci 176 (lani 186), v Levovu 148 (lani 180). Iz tega razvidimo, da jako pada število slušateljev tehniških šol, mej tem ko je na vseučilišnih vse prenapolnjeno. No človek bi pa vendar uprašal: Kako to, da tako malo Slovincov dokonča visoke študije? Ni čudo, če nam pošiljajo samo tujce v naše urade. Bojimo se, da Slovincem preveč diši učiteljski kruh — v grofovskih hišah.

Vzgoja deklic po samostanih. V Avstro-Ogerskej je 1353 ženskih samostanov, v katerih živi 13.710 sestr. Dve tretjini njih bavi se z vzgajanjem in poučevanjem deklic. Čez 20.000 deklic je v samostanskih penzjonatih, 100.000 deklic pohaja samostanske šole s pravilnim poukom, a 10.000 malih deklic oskrbujejo samost. sestre v zibelkah in varovališčih. Ostala tretjina nun pa oskrbuje bolnike, blazne in starčke.

Šolstvo v Rusiji. L. 1885. je bilo v Rusiji 41.492 učnih zavodov, v katere je hodilo 2.488.934 gojencev. Srednjih moških šol je bilo 561 z 131.322 dijaki; ženskih srednjih šol pa je bilo 476, v katerih je študovalo 97.431 dijakov v kijklji. Iz tega razvidimo, da Rusija skrbi tudi za srednješolsko izobraženost svojega ženstva, a o visokošolskej izobraženosti smo opomnili v 6. št. — Vse ostale šole so osnovne ali ljudske šole.

Rusija žrtuje letos za šolstvo 214 milijonov rubljev, lani le 208 mil. Za vojsko pa žrtuje strašno svoto 2084 milijonov rubljev, torej desetkrat več, kakor pa za šole, za narodno prosveto in izomiko. Ali niso prav take razmere po ostali Evropi? Da, prokletstvo tolikih milijonov bajonetov tepeta narodov prosveto ter jim trga iz rok poslednji vinar, da bogaté denarne kralje, Kruppa in druge jednake posamičnike. Evropa, Evropa, kedaj vendar končajo take neznosne razmere, kedaj se rešiš takih sužnjiskih spon? — Dokler pa ne jenjajo take razmere, zastoj je upati dostojne bodočnosti ljudskošolskemu učiteljstvu, kajti teorija velja: varčite in sicer tam, kjer je vsega v pomanjkanji! Upajmo, da vsaj v početku bližnjega stoletja prejenjajo prokletstva sedanjosti.

O Ameriškej šolski mladini pišejo čudne, neverjetne stvari. Vemo celó, da je nek 8 leten deček z revolverjem streljal na učitelja, ker ga je kaznoval. Nekaj neverjetnega se pripoveduje iz nekega mesta države Novojerške. Nek učitelj je proti koncu ure trpko izražal svojo nezadovoljanost o napredku šole. Še ni končal, ko ustane 13 leten dečko ter nagovori svoje součence, da naj sklenejo soglasno: učitelj je postal za šolo nesposoben, da torej šola ne more dalje trajati pod tem učiteljem. Še predno se je učitelj zavel svojega stališča, vsprejeli so šolski diplomati soglasno oni predlog ter odšli skozi vrata s knjigami pod pazduho. Stariši so se take veselili tega originalno-zavednega uma svojih nadopolnih sinčkov, da so preskrbeli otrokom drugoga učitelja, — kar je pač le v Ameriki mogoče.

O nekem Dantejevem fanatičnem čestilci, benečanskem plemenitaši, berem, da se je 22 krat dvobojeval, da bi Danteja izbojeval (česar bi mu ne trebalo, ker je tudi) večjo pesniško slavo od Ariosta, pevca vekoslavnega „L'Orlando furioso“. V poslednjem dvoboji je bil ranjen na smrt. Izpovednik ga uprašá, kako da je tako fanatišk čestilec Danteja, a mrzi Ariosta? Bolnik vzdihne: „Sveti oče, saj nisem bral ne Danteja ne Ariosta, — in to je moj veliki greh, katerega se izpovedam.“ In takih je mnogo, prav mnogo, osobito med ital. namišljenjo-izobraženci. Jaz sem naletel nekđaj na nekega unotega čestilca slavnega Petrarke. Kaj oduševljeno je govoril o njegovej Lauri, da je unel še mene, kajti začnem mu citovati prvi sonet: Voi ch'ascoltate in rime sparse il suono — Di quei sospiri itd. No mož se teh verzov ni spominjal, dasi so — prvi. In ko sem ga skušal še dalje, spoznal sem, da je vse le: fumo, fumo!

Sodnijski pisar jo je skupil prav izvrstno. Ogrski pravni minister je namreč prišel o svojem poslednjem potovanji in nadzorovanji ne nanovedan v nek trg ter ustopi kar naravnost v sodniškovo pisarnico. Tam je bil sam pisar, ki je na ministrovo prijazni „Dobor dan!“ zeló neprijazno zarežal: „Kaj hočete?“ Minister: „Gospoda sodnika iščem.“ Pisar: „Ga ni tukaj.“ „Kako to, saj niso še pretekle uradne ure?“ Pisar: „Kaj je to Vam mari?“ Minister: „O, meni je že nekaj mari.“ Pisar: „Vam je to kaj mari, ha, ha! Kedo pa ste pravo?“ Minister: „Jaz sem pravo za pravo le — pravosodni minister.“ Utis si lahko mislimo.

Zahvala.

Podpisani se iskreno zahvaljuje slavnemu podpornemu odboru v Gorici, za podeljenih 350 gl. kateri se razdeli siromašnim družinam Komeuske županije, da se prežive v sedanjih hudih stiskah.

Komen 23. februarja 1888.

Za podporno komisijo

Župan:
KOVAČIČ.

Zahvala.

Blagorodni gosp. Ludovik Kacofura, trgovec in posestnik v Tolminu, podaril je 30 gl. ob priliki imenovanja častnim udom tukajšni podružnici veteranskega društva. Imenovani gospod pa tudi v ostalem skerbi in podpira našo podružnico, za kar se v imenu vseh dražtenikov serčno zahvaljuje

PREDSTOJNISTVO.

Tolmin 23. febr. 1888.

Zahvala.

Svojo in svoje zalujoče družine preserčno zahvalo izrekam vsem onim, kateri so mi o boleznih in britki izgubi ranjko soproge Marije skazali sočutje in ji vkljub slabemu vremenu 20 dne t. m. skazali poslednjo čast ter jo v spremljali v hladen grob k večnemu počitku. Bog jim stoteruo plačej njih trud!

Na Čigini pri Volčah, 22. febr. 1888.

ANTON HRAST.

Št. 38 Op.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici, naznanja, da dne 12. marca t. l. začne javna dražba (kant) nerešenih zastav IV. četrt leta 1886, t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca oktobra, novembra in decembra 1886.

V Gorici dne 9. februarja 1888.

Bicikli in tricikli iz prvih angleških tovarov

H. Bock-a na Dunaji, III. Hauptstrasse št. 72.

Ceniki se dopošiljajo brezplačno.

SADNA DREVESA

Osem plemen najzlahtnejših poletnih in zimskih jabolk visoke rasti z lepimi vrhi, drevesce po 30 do 35 kr.

bruškovih 10 najboljših plemen, drevesce po 30 do 45 kr;

bruske, zgodnje po 30 do 40 kr.;

marelice, zgodnje, debele rumene, po 30 do 40 kr.;

slive in ringlo po 25 do 30 kr.;

sadike trt različnih plemen 100 po 40 do 50 kr.;

ležna jajca štirinajsterih najboljših in najlepših kohošjih plemen, jajca po 10 do 15 kr. prodaja

Josip Stiegler,

oskrbnik Coroninijeve grofije v Šempetru pri Gorici.

NAZNANILO.

Podpisani naznanja p. n. čestitemu občinstvu, da mu je papirnica Leykam-Josefthal izročila zalogo svojih izdelkov za mesto in pokrajino gorško in da je to zalogo odprl 26. januarja v judovskih ulicah (Via Ascoli) hšt. 16.

V Gorici 1. dne febr. 1888.

G. C. LUZZATTO.

Na drobno in na debelo.

Jožef Culot

v Gorici v Raštelji;

obilna in mnogovrstna zaloga norimberških, galanterijskih, malih reči in igrac.

Največi izbor blaga za raznoščke (havzirarje) kramarje, čevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob, roženkrance itd.; priporoča svojo veliko zalogo ~~urres~~ ali lepoticij, tapicerij, oterčovalnega papirja kakor tudi zlate in srebrne podlega za ~~mrtniške truge~~ po fabričnih cenah, veliko zalogo sveč in veliko zalogo čevljev vsake sorte za male in velike cene in može itd.

POSEBNOST

VRTNA SEMENA

(vsake vrste in gotove dobrote.

Cene tako nizke, da se ni bati tekmovanja.

Na debelo — na drobno.

V najem

se da del hiše št. 1 v Šempetru, ki je primeren za gostilno ali pa za stanovanje kako večje družine.

Natančneje poizve se v prodajalnici pred šempetersko cerkvijo.

Ptujska vina,

nekoliko rezna sicer, pa prav dobra in naravna, 87. leta, bela in rudeča, razprodajam po 7 do 9 kr. in 85. leta bela, volna in prav dobra po 16 do 22 kr. liter. Tudi imam na prodaj 93 startinov naravnega slivovica iz 85 in 87 leta in na izbero tropskega žganja po prav primernih cenah.

Ptuj, 2. febr. 1888.

I. KRAVANJA, posestnik.

Svojim prijateljem, znancem in rojakom

naznanjam, da dobo pri meni vso papirnato in pisarsko robo prav tako dobro in po tistej ceni, kot pri drugih trgovcih; zato se priporočujem, da bi po svojej previdnosti dobrohotno zahajali k meni kupovat.

GAŠPAR LIKAR, trgovec

v Gorici, Semeniške ulice, h. št. 10.

Cevke za smodke

Papirnati žakljiči

COPPAG IN SKERT

V GORICI

Trgovina knjig, umetnin, muzikalij

Prodaja na debelo

in papirj.

Prodaja na drobno

Podpisana veletrgovca, lastnika glavnega skladišča papirja in pisalnih potrebščin za Goriško in vse Primorsko si usojata priporočati p. n. slovenskemu občinstvu v nakup vsakovrstno blago t. j. papir, ki se rabi za urad in dom, osebno pa nebrojne vrste papirja in druge potrebščine za šole brez izjeme: za c. kr. vadnice, ljudske, kakor tudi srednje šole, semenišča in učiteljišča po tako nizkej ceni, da se ni bati konkurence. Naj sledijo tukaj one vrste papirja, ki se največ rábe:

Koncepten papir 500 pol po	gl. 1.25
Bel fin uradni papir 500 pol po	gl. 2.65
Papir za pisma v osmerki, plavočrtan, lehak 500 pol za	gl. 1.10
Prav tak močnejši, svetlo črtan	gl. 1.60
Angleški pisan papir, nečrtan, jako močen 500 pol po	gl. 2.30
Trgovski pisan papir, križast, plavočrtan 500 pol po	gl. 2.80
Zavitki za pisma, zaloga nad 300 različnih vrst, tisoč komadov od gl. 1.60 naprej.	

Od navadnega jeklenega peresa do najfiniješne Khunove vrste, škatljica obsegajoča 144 komadov od 32 krajcarjev naprej.

Za šolsko rabo velika zaloga vsakovrstnih knjižic (lastni izdelek), kakor tudi prvih in najboljših tujih fabrikantov, zelo po nizkej ceni.

Bogata zaloga barvil in tinte brez izjeme, prekupeam po jako ugodnej ceni. Osebito opozorujeva slavno občinstvo na svojo prebogato zalogo molitvenih knjig in knjižic, katere se dobé zdaj pri naju za polovico ceneje.

Obe knjigarni in prodajalnici sti v obče ogromno založeni s slovenskimi knjigami in drugim blagom. Posebno pa priporočava p. n. čest. gg. duhovnikom, odvetnikom, učiteljem, uradnikom in županom svojo bogato zalogo vsakovrstnih v njihovo stroko spadajočih tiskovin.

Kakor zmerom, tako se zavezujeva za naprej, da postreževa p. n. slovenskemu občinstvu hitro in solidno bodi si v mestu ali pa na deželi.

Grubbauerjeve pisanke iz prav dobrega papirja, preskrbene s prav dobrim sušilnikom, 100 komadov — 80 kr.

COPPAG & SKERT.

Glavna zaloga v Semenišeni ulici 12.

Podružnica na Travniku 14.

Pisanke — Barvan papir — Papir za osvalke (španjolete)